

כיצד למנוע "חומרים מעכבים"

טיפול? באיזה מינון + תאריך + שעה והחשוב ביותר מי המטפל וכן הוראות מעקב שלאחר טיפול. בסיום הרישום יש לדאוג להפצת המידע בכל דרך אפשרית (ולא רק בדרך אחת) לכלל צוות החולבים ושאינם חולבים ברפת. הפצת המידע יכולה להתבצע ברישום על לוח גדול במכון החליבה או דרך תוכנת מחשב ומערכת הזיהוי האוטומטי ברפת. בניתוח תוצאות של "אסונות ביולוגיים" בנושא חומרים מעכבים נמצא כי הסיבות

מספר כללי ברזל למניעת נוכחות
"חומרים מעכבים" בחלב.

כ אשר דנים בנושא איכות החלב יש לזכור תמיד כי איכות החלב נקבעת גם מאיסור נוכחות של כל חומר אחר שאינו ממרכיבי החלב הטבעי. בין החומרים הנמצאים תחת כותרת "חומרים מעכבים" כלולים בראש ובראשונה כל סוגי החומרים האנטי-מיקרוביאליים הניתנים בהזרקה לגוף, דרך הפה ובהחדרה תוך עטינית. ניתוח הסיבות שהביאו להמצאות חומרים אלו בחלב מאפשר לנו לחלק אותם למספר קבוצות עיקריות:

הסיבות השכיחות להמצאות חומרים מעכבים בחלב הן: חוסר קשר בין החולבים, אי העברת מידע, אי זיהוי הפרה כפרה מטופלת והחלפתה באחרת, הפרדה שגויה של חלב חרבע מטופל בלבד ולא מהעטין כולו.

אי הפרדה של חלב מפרה מטופלת במהלך התחלובה. הפרדה זו חייבת להתבצע כפעולת המשך מידית לטיפול ולסימון נכון ומאיר עיניים של הפרה (עדיף סימון של שתי הרגליים בגלל קרבתם היתרה לעטין). רק רפתן "עיוור מנטלית" אמור לא לראותם ולא להתייחס אל סימון כזה). מיד לאחר ההפרדה והסימון, חייבת להתבצע פעולת הרישום. אין לדחות פעולה זו לאחר החליבה, בסוף היום או "לאחר החגים...". טופס הרישום אמור לכלול מידע במי טיפלו (מס' פרה + רבע) במה

נוכחות

כ"בים" בחלב?

שמוליק פרידמן -
החקלאית, מאכ"ה

פעולה של הורדת תג-הזהוי של הפרה עקב כניסתה ל"יובש" אינה (!) נחשבת ביצוע סימון לפרה והפיכתה למעמד של "יבשה". הפרה היבשה חייבת להיות מסומנת בסימון מיוחד בולט לעין ומובן לכל הצוות. נקודה.

שימוש לא נכון תרופתי. לחילופין שילוב לא מומלץ של מספר חומרים אנטימיקרוביאליים עלול לגרום להמשך (הפרשתם) של חומרים אלו הרבה מעבר לזמן המקובל.

בארץ את אחד הגורמים השכיחים ביותר. אין ספק כי הפתרונות המוצעים בסעיף א' תקפים גם כאן ואף ביתר עוצמה. "סימון מאיר עיניים" על הרגליים כולל הכנסת הפרה לרשימת "היבשות" במחשב וקבלת התראה אלקטרונית על כניסתה למכון החליבה לפני ההמלטה, עשויים לצמצם את גורם הסיכון של חליבתה. תחת כותרת בסעיף זה נכנסות גם פרות אשר הפילו בתקופת היובש או המליטו המלטה מוקדמת מהצפוי (שבועיים ומעלה).

השכיחות היו: חוסר קשר בין החולבים, אי העברת מידע שגרתית (כל יום ו/או לאחר כל חליבה) אי זיהוי הפרה כפרה מטופלת והחלפתה באחרת, הפרדה שגויה של חלב מרבע מטופל בלבד ולא מהעטין כולו. כל אלו גרמו ל"זיהום" החלב, אי קבלתו ומכאן לנזקים כלכליים כבדים.

חליבת פרה "יבשה" בטעות עקב "הצטרפותה" לקבוצת החולבות. סיבה זו לצערנו מהווה

יש להפריד הפרדה מוחלטת ולשכן את הפרות "היבשות" בקבוצת נפרדת, רחוקה פיזית מקבוצת החולבות

נוכחות של חומרים אנטימיקרוביאליים במזון החולבות. מדובר בד"כ במזון המיועד לעגלות או לעגלים ובטעות הגיע לחולבות. במקרה כזה תגרם הפרשה מסיבית של חומרים אלו ממספר רב של חולבות. בניתוח אירועים אלו של "זיהום המוני" התברר כי הסיבות יכולות להיות: שימוש בעגלה פורקת שהמילה עדיין שאריות חומרים מחלוקות קודמות לקבוצת אחרות, טעויות של הרפתן בלקיחת תערובת ממיכל המכיל תערובת רפואית וטעויות במשלוח שנעשו על ידי מכון התערובות.

אי הפרדה מוחלטת (פיזית) בין פרות מטופלות/יבשות משאר החולבות. בחלק מהרפתות במגזר המשפחתי עדיין ניתן למצוא חולבות ו"יבשות" באותה החצר במיוחד בשבועיים-שלושה, לקראת ההמלטה הצפויה. לטענת המגדל מהלך כזה נעשה לצורך "הכנת" הפרה היבשה לתחלובה הבאה. במצב כזה המרחק מחליבת פרה "יבשה" יחד עם שאר החולבות הוא עניין של זמן ויעידו על כך מספר מקרים שקרו בשנה האחרונה.

בעבודה מסודרת תוך קביעת נוהלי עבודה ברורים, הסברה והדרכה קבועים לכלל העובדים ומעקב יום יומי, ניתן לצמצם ואף למנוע את תופעת החמרים המעכבים

ההפרדה המוחלטת חייב להתקיים עד להמלטה. בנושא הזהנה לקראת ההמלטה ("הכנה") ניתן למצוא פתרונות חליפים בתוך קבוצת "היבשות".

- ברפתות הרוכשות תערובת יש לדאוג תמיד לקבלת תעודת משלוח המפרטת את מספר התערובת ומה הרכבה. חשוב ביותר לדרוש מהמכונים לספק תעודה מפורטת כזאת, לעיין ברשום רכיבי התערובת שסופקה ובעקרה לשמרה ולתייקה. מומלץ גם לקחת מדגם מהתערובת (עד 3 ק"ג) ולשמר במיכל פלסטיק סגור עד לקבלת המשלוח הבא. תהליך כזה של בקרה, עשוי לעזור לנו בחקר אירועים לאחר כאשר ישנו "זיהום" המוני ברפת. במקומות בהם ישנם מיכלי תערובת שונים באותו המשק, יש לסמן ולכתוב בשתי שפות בבירור על גבי המיכל את תכולתו ("תערובת חולבות", "תערובת

אז מה עושים?

כללי עשה לצמצום גורמי הסיכון להמצאות חומרים מעכבים בחלב:

- לאחר התייעצות עם הרופא המטפל וקבלת החלטה על טיפול בתחלובה יש לנהוג בפעולות הבאות ובסדר הבא:
 1. טפל לפי ההוראות המדויקות של היצרן ובהנחיתו המקצועית של הרופא.
 2. בסיום הטיפול, סמן מידית את הפרה בסימון אשר מחזיק מעמד בתנאי הרפת (חשוב ביותר!!).
 3. רשום את פרטי הטיפול הכוללים את כל המידע הקשור אליו.
 4. דווח בתפוצה הרחבה ביותר ודאג להופעת המידע הרלוונטי והצגתו בשתי דרכים שונות לפחות (מחברת+לוח מודעות+מחשב+זיהוי אלקטרוני).
 5. במידה וישנם עובדים זרים שאינם שולטים בשפה יש לוודא את יכולתם לקרוא ולהבין את משמעות הסימונים המיוחדים וההתראות השונות הניתנות במהלך העבודה השוטפת.
 6. כאשר העובדים הינם זמניים או תורני שבת וחג, יש לעדכןם בנוהלי עבודה הקיימים ברפת, כולל זיהוי פרות חריגות ומהי משמעות הסימון. (לידיעתכם חלק גדול מהתקלות מתרחשות בימי חג ומועד).
- יש להפריד הפרדה מוחלטת ולשכן את הפרות "היבשות" בקבוצת נפרדת רחוקה פיזית מקבוצת החולבות. גדר משותפת לשתי הקבוצות הינה גורם סיכון לקפיצת "יבשות" לתוך קבוצת החולבות. תהליך

דלווטסט

הוראות לשימוש בדלווטסט SP Mini

1 חתוך מספר האמפולות הדרוש בעזרת מספרים, זהירות לא לגרום נזק לכיסוי של האמפולות הנותרות.

2 פתח את האמפולות בזהירות ע"י יצירת חור בכיסוי האלומיניום של האמפולה בעזרת המזרק.

3 בעזרת פינטטה המצורפת הוסף טבליה אחת לכל אמפולה.

4 חבר פינטטה חד פעמית למזרק (* השימוש חד-פעמי, לכל דוגמה פינטטה נפרדת).

5 שאב 0.1 מ"ל מהחלב למזרק. נער את כל החלב עודף על דפנות מיכל חלב הדוגמא.

6 רוקן את דוגמאת החלב באיטיות לתוך האמפולה.

7 בדוק את הטמפר' של גוף החימום (צי"ל 64°C) הכנס את האמפולות לגוף החימום.

8 הוצא את האמפולות מגוף החימום לאחר שלוש שעות וקבע את הצבע בשני-בשליש התחתונים של האמפולה.

5 חייבי - חלב לא מתאים למשולח

6 שלילי - חלב יכול להשלח

יונקים, "תערובת עגלים" וכו'). שימוש בעגלות פורקות משותפות לקבוצות שונות ברפת מהווה גם הוא גורם סכנה ויש לעשות כל מאמץ לוגיסטי להפרדה בין מזון החולבות ל"שאר העולם".

- לפני קבלת החלטה על הפסקת הפרדת החלב מפרה מטופלת והכנסתו למיכל הכללי חייבים לקבל את אישור המחלבה לתקינות החלב. אך ורק לאחר קבלת אישור כזה בעקבות שליחת החלב "החשוד" למעבדת המחלבה ניתן להוסיפו למיכל הכללי. ערכת Delvo test הנמצאת בידי רפתנים היא בדיקה טובה ואמינה אולם אינה מספקת לקבלת החלטה על הפסקת הפרדת החלב המטופל.

- סדר פעולות מומלץ במקרה של קבלת הודעה מהמחלבה על המצאות חומרים "מעכבים" בחלב:

1. פתח מידית בתחקיר החולבים וצוות הרפת על אירועים חריגים ב-24-48 שעות האחרונות (ברוב המקרים מתגלה התקלה, כבר בשלב זה).
2. עבור על רשימת הטיפולים והמטו-פלים (במיוחד לאחר יום ביקור רופא), טיפולי "היובש" שבוצעו לאחרונה וכן

התערובות ושל החלב (3 ליטר לפחות). הפסקת נתינת המזון הנוכחי ומעבר למזון חליפי מומלצת גם היא עד אשר תתקבלנה תוצאות המעבדה.

לסיכום

ברב המקרים, חומרים מעכבים בחלב נגרמים על ידי טעויות אנוש המלווים בחוסר ידע בסיסי. הנזק הנגרם הוא עצום ויעידו על כך המשקים שנפגעו. בעבודה מסודרת תוך קביעת נוהלי עבודה ברורים, הסברה והדרכה קבועים לכלל העובדים ומעקב יום יומי, ניתן לצמצם ואף למנוע את המקרים הללו. הדרך לכך קיימת וידועה... הברירה, ההחלטה ובעיקר הביצוע בידכם... בהצלחה! ■

מומלץ לבצע מידית בדיקה מספרית לנוכחות פרות "יבשות" בקבוצת החולבות.

3. הודע לרופא המטפל ולרופא המעבדה.
4. אין לשלוח חלב נוסף למחלבה לפני ביצוע בדיקת מיכל, לנוכחות חומרים מעכבים ברפת ובמעבדת המחלבה.
5. במידה והאירוע נמשך ואין זיהוי של הגורם או הסיבה, יש לדגום את כלל החולבות (בתאום עם מעבדת המחלבה) ולשלוח לאבחון המעבדה.
6. במידה ויש חשש ל"זיהום המוני" יש להודיע למרכז המזון ולשלוח דגימות (בתשלום) למכון הוטרינרי ("המעבדה לשאריות חומרים במזון") של